

Egenvård i Halland

Hitta i dokumentet

[Anvisningar för egenvård inom Hallands län](#)
[Inledning](#)
[Definition av egenvård](#)
[Riskbedömning](#)
[Dokumentation](#)
[Egenvård i förhållande till socialtjänstlagen, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade och Socialförsäkringsbalken 51 kap.](#)
[Bistånd enligt socialtjänstlagen, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade eller socialförsäkringsbalken 51 kap.](#)

[Ansvarsfördelning](#)
[Egenvård då barn vistas i skola/förskola](#)
[Avvikelse](#)
[Bilaga](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)
[Bilaga 1 - Flödesschema för bedömning av egenvård](#)

Anvisningar för egenvård inom Hallands län

Dokumentet är framtaget och överenskommet inom den regionala samverkansstrukturen i Halland. Varje huvudman, region och kommuner, ansvarar för att rutinen fastställs i respektive huvudmans ledningssystem. Vid justering eller förändring av innehållet i rutinen bör det ske i samråd inom relevant samverkansforum.

Inledning

Anvisningarna är framtagna utifrån [Lag \(2022:1250\) om egenvård](#) Socialstyrelsens [Ändrade regler vid egenvård - Meddelandeblad nr 1/2023](#). Anvisningarna ska garantera patientsäkerheten i samband med egenvårdsbedömningen i varje enskilt fall.

Respektive huvudman ska ge direktiv och säkerställa att det i verksamheten finns lokala rutiner för bedömning, samråd och planering i samband med egenvård. Verksamhetschefer i regionen och Medicinskt ansvarig (MAS, MAR) i kommun ska upprätta rutiner utifrån de gemensamma anvisningarna.

Definition av egenvård

Egenvård är hälso- och sjukvårdsåtgärder som behandlande hälso- och sjukvårdspersonal som har legitimation eller särskilt förordnande har bedömt att en patient kan göra själv eller med hjälp av annan, såsom en närstående, en personlig assistent, personal på ett boende eller hemtjänst. Egenvård kan till exempel vara att en person tar ett ordinerat läkemedel själv eller gör övningar som har rekommenderats av en fysioterapeut med hjälp av personal.

När egenvård utförs gäller inte [Hälso- och sjukvårdslag \(2017:30\)](#) och inte heller andra regler inom hälso- och sjukvårdens område. Dock utgör själva egenvårdsbedömning och de åtgärder som hälso- och sjukvårdspersonalen utför hälso- och sjukvård.

Hälso- och sjukvårdspersonalen ansvarar för att utföra egenvårdsbedömningen

Den hälso- och sjukvårdspersonal som behandlar en patient ansvarar för att bedöma om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård. Den som har gjort bedömningen ansvarar också för att riskbedöma, informera, planera, dokumentera, följa upp och ompröva egenvården. Om patienten behöver annans hjälp för att utföra egenvården är det viktigt att detta bedöms som lämpligt och om det finns praktiska förutsättningar för detta. Behöver egenvården utföras med hjälp av annan ska bedömaren samråda med utföraren eller utförarna. Intyg om egenvården ska upprättas enligt blankett "[Intyg om Egenvård](#)" om egenvården utförs av annan än patient.

Information och delaktighet

Bedömning av egenvård skall ske genom delaktighet och utgå från patientens önskemål och individuella förutsättningar. Det skall göras i samråd med patienten och utgå från patientens hälsotillstånd och livssituation. Patientens närstående ska ges möjlighet att medverka vid bedömningen om patient samtycker. En förutsättning för delaktighet är information. Den som gör bedömningen skall se till att patienten och dennes närstående ges information enligt 3 kap. [Patientlag \(2014:821\)](#)

Riskbedömning

I egenvårdsbedömningen ska en riskanalys ingå. I den ingår att bedöma hur stödet och kompetensen förhåller sig till att utföra egenvårdsåtgärden. Ju mer avancerad den tänkta egenvårdsåtgärden är desto noggrannare behöver analysen vara. Den som bedömer om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård behöver ta ställning till om åtgärden kan utföras på ett patientsäkert sätt.

I lagen om egenvård finns inga detaljerade bestämmelser om hur en egenvårdsbedömning ska utföras eller vad som ska ingå i en sådan bedömning. Det framgår särskilt i [Patientsäkerhetslag \(2010:659\)](#) att hälso- och sjukvården ska bedöma om egenvården kan medföra en risk för att patienten skadas. Om det finns risk för att patienten skadas får en hälso- och sjukvårdsåtgärd inte bedömas som egenvård utan ska då hanteras som hälso- och sjukvård.

Dokumentation

I bedömningen ska nedanstående områden ingå och dokumenteras, då de är av betydelse för god och säker vård.

- vilken åtgärd som har bedömts som egenvård, när och hur den skall utföras samt av vem.
- genomförd riskbedömning och om risk för vårdskada föreligger eller ej och i så fall varför.
- hur information och instruktioner ska ges till dem som ska utföra egenvården samt att den givits.
- vem som ska kontaktas om patientens situation förändras eller något oförutsett händer.
- hur och när egenvårdsbedömningen ska följas upp samt ansvarig för uppföljningen.

Om patienten behöver stöd att utföra egenvården och intyg efterfrågas ska blankett "[Intyg om Egenvård](#)" användas. Kopia av blanketten lämnas till patienten. Originalen av blanketten betraktas som journalhandling och ska förvaras i patientens journal.

Dokumentation och registrering inom Region Halland

Egenvårdsbedömningen ska dokumenteras i journalsystemet under sökordet *Egenvårdsbedömning*.

Blankett "[Intyg om Egenvård](#)" ska skannas in i E-arkiv och dokumenteras under sökordet *Intyg* i journalen med hänvisning till inskannat dokument.

Avgift inom Region Halland

Utfärdande av intyg gällande egenvårdsbedömning är avgiftsfria för patient.

I samband med ett vårdbesök tas ingen extra avgift ut för utfärdande av intyget.

Om patient i efterhand önskar intyg om den egenvårdsbedömning som är gjord kan ett intyg utfärdas om bedömningen kvarstår. Om det krävs en vårdkontakt med patient för att utfärda intyget är det ett hälsovårdsbesök som ska registreras med kontakttyp Hälsovård, avgiftstyp HV, 0 kr och betalsätt Gena då vårdkontakten endast handlar om att få intyg om egenvårdsbedömning.

Egenvård i förhållande till socialtjänstlagen, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade och Socialförsäkringsbalken 51 kap.

Om patienten får hjälp med egenvård som en del av en socialtjänstinsats enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL eller insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, eller socialförsäkringsbalken 51 kap, SFB gäller relevanta lagar och regler inom dessa områden.

Bistånd enligt socialtjänstlagen, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade eller socialförsäkringsbalken 51 kap.

När patienten har behov av praktisk hjälp med att utföra egenvårdsåtgärderna kan hen ansöka om bistånd för hjälp/handräckning med egenvård. Den enskilde ansöker då hos kommunens socialtjänst med egenvårdsbedömningen som underlag för beslut. Ansökan prövas enligt socialtjänstlagens bestämmelser alternativt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade då detta är tillämpligt.

Under socialsekreterarens/biståndshandläggarens utredning kan hälso- och sjukvårdsåtgärder utföras av kommunens legitimerade personal alternativt delegeras till annan personal. Denna överlämning sker då enligt [Samverkansrutinen för omsorgsplanering i öppenvård och utskrivningsplanering från slutet hälso- och sjukvård](#).

Om patienten behöver intyg för egenvård för ansökan till Försäkringskassan om assistansersättning enligt SFB 51 kap ska även blankett [Läkarutlåtande för assistansersättning 7805](#) användas.

Ansvarsfördelning

Anvisning: Egenvård i Halland

Fastställd av: Regional samordnande chefläkare, Godkänt: 2023-12-01

Huvudförfattare: Engvall Britta RK HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Den enskilde/patienten/närstående ansvarar för att:

- initiera/efterfråga egenvårdsbedömningen.
- ansöka om hjälp och bifoga egenvårdsbedömningen till berörd part.
- meddela ansvarig för egenvårdsbedömningen om hjälp för egenvård inte beviljas.
- meddela ansvarig för egenvårdsbedömningen om förändring av insats sker som kan påverka egenvårdsbedömningen eller beviljad insats.

Specialistvården och närsjukvården ansvarar för att:

- patientens förmåga till egenvård beaktas vid samordnad planering.
- den behandlande hälso- och sjukvårdspersonalen genomför egenvårdsbedömning, beslutar och vid behov upprättar intyg om egenvård.
- följa upp egenvården i de fall där man är ansvarig för egenvårdsbedömning.
- skicka remiss till patientens vårdcentral om specialistvården beslutat att uppföljning av egenvården ska ske inom närsjukvården.
- egenvårdsbedömning, beslut och uppföljning samt eventuellt intyg dokumenteras i patientens journal.
- samverka med berörda utförare.
- instruktioner om egenvårdsåtgärder ges till patient samt den/de som ska hjälpa till med egenvården.
- patienten erhåller vid behov kopia av intyg om egenvård.
- informera ansvarig för egenvårdsbedömningen om det sker förändringar som kan påverka egenvårdsbeslutet.
- under pågående utredning av socialsekreterare eller biståndshandläggare gällande stöd för att utföra egenvården ska vid behov hälso- och sjukvårdsåtgärder utföras av kommunens legitimerade personal alternativt delegeras till annan personal.

Kommunen ansvarar för att:

- patientens förmåga till egenvård beaktas vid samordnad planering
- den behandlande hälso- och sjukvårdspersonalen genomför egenvårdsbedömning, beslutar och upprättar intyg om egenvård. Gäller patienter inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård.
- följa upp egenvården i de fall där man är ansvarig för egenvårdsbedömning.
- patienten erhåller vid behov kopia av intyg om egenvård.
- instruktion om egenvårdsåtgärder ges till patient och eventuellt närstående (om patient samtycker) i de fall där den behandlande hälso- och sjukvårdspersonalen i kommunen gjort egenvårdsbedömningen. Om egenvården utförs med hjälp av annan personal ska instruktioner ges till dem.
- socialsekreterare/biståndshandläggare handlägger ansökan om praktisk hjälp/handräckning av egenvårdsåtgärd utifrån egenvårdsbedömningen.

- informera ansvarig för egenvårdsbedömningen om det sker förändringar som kan påverka egenvårdsbeslutet.
- under pågående utredning av socialsekreterare eller biståndshandläggare gällande stöd för att utföra egenvården ska vid behov hälso- och sjukvårdsåtgärder utföras av kommunens legitimerade personal alternativt delegeras till annan personal. Denna överlämning sker då enligt Samverkansrutinen för vård- och omsorgsplanering i öppenvård och utskrivningsplanering från slutet hälso- och sjukvård.

Egenvård då barn vistas i skola/förskola

Då barnet vistas i skola/förskola ska en egenvårdsbedömning göras. Planering och riskbedömning ska göras i samråd med skolans personal. Vid komplexa behov kan regional sjukvård (närsjukvård eller specialistvård) kallas till Samordnad Individuell Plan [blankett för SIP](#)

Avvikelse

Om patienten drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom på grund av egenvårdsbedömningen ska det utredas och ev. anmälas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), enligt Lex Maria. Vid brister i utförandet ska det utredas och ev. anmälas enligt Lex Sarah till IVO.

Bilaga

1. [Flödesschema för bedömning och planering av egenvård](#)

Uppdaterat från föregående version

2023-11-23 Reviderat innehåll i sin helhet med anledning av att (SOSFS 2009:6) om bedömning av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård upphört att gälla och Lagen (2022:1250) om egenvård trätt i kraft.
Revideringar med betoning på ansvarsfördelningen.
Uppdaterat flödesschema.

Tidigare versionshistorik

2020-08-27 Rutinen är ny

Bilaga 1 - Flödesschema för bedömning av egenvård

